

Učiteljski Tovariš

Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Urejujeta:

Jakob Dimnik in **Engelbert Gangl**

učitelja v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Jakob Dimnik**, Šubičeve ulice št. 3.

Vsebina: Po zborovanju našega parlamenta. — Fran Rojina: Učitelj-čebelar. — M. Poklukar: Olajšave. — Jakob Dimnik: Jezikov nauk v prvem šolskem letu. — Vestnik — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Gospodarski program.

Po zborovanju našega parlamenta.

XI. glavni skupščini „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, ki se je vršila dne 10. in 11. t. m. v Gorici, bomo podali svojim čitateljem obširnejše poročilo. Za danes hočemo izpregovoriti samo dve tri o vtiskih, ki smo jih dobili ob tem zanimivem zborovanju.

Pred vsem moramo poudarjati, da veje med učiteljstvom, ki je združeno v „Zavezi“, duh stanovske zavednosti in stanovskega ponosa, da hrepeni to učiteljstvo z neustrašno silo po svojih pravicah, da se zaveda svoje veljave ter svojega pomena za narodovo omiko in da zahteva — ne samo prosi — za svoje delo zaslužen plačilo!

Vse to je znak učiteljstva napredne misli in njegove svobodne volje.

Učiteljstvo je stan, ki mu po številu njega članov ni kmalu para. In ta, po številu in po svoji važnosti vsega uvaževanja ter vsega spoštovanja vredni stan je ustvaril danes mogočno stranko, s katero mora računati v političkem življenju tista stranka, katera hoče, da preidejo njene misli po vseh slovenskih kronovinah, da se učvrsti njena veljava in trajnost.

Z učiteljstvom pa simpatizuje le ona stranka, ki je zavzeta za duševni napredek narodov, ki hoče slovenskemu narodu svobode, katera živi v vedi in omiki, ki hoče slovenskemu narodu — bodočnosti.

Jasno je, da se nagiblje zavedno učiteljstvo k stranki, ki je zanj — a ne nagiblje se samo, temveč se čuti del tega telesa! Danes smo o tem na jasnem, zatorej bodi jasna tudi naša beseda! Če bi govorili le sub rosa, bi bilo to znamenje naše strahopetnosti in slabo izpričevalo naše zavednosti.

Narodna-napredna stranka je sprejela v svoj program tudi naš program v vsem obsegu ter je nebrojnokrat pokazala, da je zavzeta za nas. Njeni pristaši, kateri so člani krajnih, okrajnih in deželnih šolskih svetov, so vedno delovali za povzdigo ljudskega šolstva, so se vsekdar zavzemali odločno in neustrašno za pravice slovenskega učiteljstva in so že mnogokrat preprečili, da ni tega ali onega učitelja udarila krivična

šiba. Drugi, ki niso člani zgoraj imenovanih korporacij, delajo za nas drugod in drugače, delajo za nas v časopisju, katerega glas sega daleč, daleč . . .

Tudi tisti, ki rujejo proti učiteljstvu v časopisih, to dobro vedo, zatorej pišejo v nam nasprotnem in sovražnem smislu in — če ni drugače mogoče — lasajo v svojih glasilih odlične člane našega stanu poimence iz prozornega namena, da bi jim škodovali!

A dokler imamo toliko prijateljev, se ne bojimo sovražnikov!

Delegacija je izvolila pri XI. skupščini „Zaveze“ nje častnima članoma dva odlična rodoljuba in voditelja narodne-napredne stranke, župana Ivana Hribarja in dr. Ivana Tavčarja. S tem ni le javno in odkrito izrekla zahvale in priznanja možema, ki sta v neštetih slučajih pokazala, da jima utriplje srce za sveto učiteljsko stvar, temveč s tem je odlikovala ono stranko, katero vodita, katera nam rekrutuje toliko vrlih mož, ki delajo in goré za naš stan!

Prepričani smo do duše, da se ni zmotila slavna delegacija niti za las v misli, da nam ravno po delovanju takih mož pride zaželena bodočnost.

In zadnji čas je že, da nam pride! Pri XI. skupščini „Zaveze“ smo se živo prepričali, kako so je krvavo potrebni naši vrli tovariši na Goriškem, Primorskem in v Istri. Tam ne more iti več dolgo tako dalje! Tam so pritirale žalostne in škandalozne razmere učiteljstvo malone do obupnosti, in ono, kar je govoril Gangl o socijalnem demokratizmu, je bilo najumestnejše, ker je bilo govoreno v Gorici v lice trem slovenskim poslancem.

Kdor je čul Vrtovčevega govora prvo polovico, ta je z grozo spoznal, da so že popokale vse harmoniško ubrane strune, da se morajo te vnebovpijoče razmere nemudoma izboljšati.

Čudno in nerazumljivo se nam torej zdi, da ni nobeden izmed treh prisotnih poslancev izpregovoril niti besedice, to tem bolj, ker sta bila med onimi tremi poslanci voditelja obeh strank, ki so se na zlo rodile na Goriškem. Dr. Gregorčič in dr. Tuma sta molčala kot grob. In če znata pisati, bi morala znati tudi govoriti zlasti tam, kjer zboruje učiteljstvo, brez katerega ne bo niti Gregorčičeva, niti Tumova stranka deležna večnega življenja!

Zatorej se nam pa zdi najlepši znak zavednosti goriskega učiteljstva dejstvo, da ustvarja svojo učiteljsko stranko, ki se bo pridružila oni, katera je bo vredna!

Veseli nas tudi neopisno, da smo z izpremenjenimi pravili „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ pri XI. skupščini v Gorici sprejeli v svoje vrste hrvaške tovariše iz Dalmacije, da ne bodo tudi odslej tako osamljeni in v žalostnih razmerah živeli med dobrim svojim narodom, nego da bodo imeli odslej krepko zaslombo med svojimi slovenskimi tovariši.

O, koliko nas bo poslej, in kje je moč, ki bi nas mogla streti?!

Zatorej pa nam danes ponosno in veselo vzigrava srce, ko nam vstaja pred dušo lepa slika XI. skupščine naše „Zaveze“, ki je toliko lepša, ker bi je kmalu ne bilo! Ne obupajmo! Naš pogum je trdoživ in daje oslabilim žilam novih moči. S sprejetjem Ganglove in Vrtočeve resolucije se je obrnilo vse učiteljstvo — do 2000 živih duš — naravnost in z jasno izrečenimi željami do vseh naših poslancev, ki so zastopniki slovenskega in hrvaškega naroda v deželnih zborih in v državnem zboru to stran Litave. In kadar se prvič snidejo naši poslanci, da začno izvrševati svoje odgovorno zvanje, takrat bo morda zasvetil prvi žarek vzhajajočega — našega solnca!

In sam Bog ne daj, da bi se varali v teh mislih!

Učitelj-čebelar.

Poročal pri okrajni učiteljski konferenciji nadučitelj **Fran Rojina**.

Prav redek je učitelj na deželi, ki bi se v svojem svobodnem času ne bavil s kakim postranskim opravilom bodisi v zabavo, bodisi v izboljšanje svojih gmotnih razmer, ali pa je sploh delaven po geslu: „Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.“ Ta je vnet sadjar in sploh vrtnar, oni spreten orglavec, drugi pevovodja kakemu pevskega društvu, ali je občinski tajnik, načelnik gasilnega društva, kmetijske podružnice itd. — povsod najdemo učitelja v prvih vrstah v delovanju med narodom.

Posebno veliko pa bi učitelj storil lahko za povzdigo racionalne čebeloreje; lahko bi bil pionir v čebelarstvu, katero je padlo pri nas na tako nizko stopnjo, da se smemo Kranjci po vsi pravici sramovati takega nazadnjaštva. Kaj bi rekli naši dedi in pradedi, ko bi mogli videti naše sedanje čebelarstvo! Izginili so nekdanji polni čebelnjaki; le tupatam kaže kaka starina svoja gola rebra in leze na kup ter že zdavnaj več ne služi svojemu prvotnemu namenu, ampak za shranjevanje razne stare šare. Seveda so še izjeme in še se vidi kak čeden čebelnjaček, vendar opravičeno trdim, da nimamo na Kranjskem niti desetine čebel, kolikor so jih imeli naši predniki pred 50 ali več leti; to potrди lahko vsak star čebelar. Vzrok temu so bile nekatere zaporedno slabe čebelarske letine, slabejša cena čebelarskih pridelkov, potem pa tudi to, da se od višjih oblastnij za čebelarstvo ni toliko storilo kot za druge panoge kmetijstva, in tako je čebelarstvo polagoma prilezlo, seveda največ po krivdi čebelarjev samih, do žalostnega današnjega položaja. Slovencem prirojena ljubezen do čebelarstva pa nikakor ni izumrla, to nam izpričuje dejstvo, da je pristopilo k lansko pomlad ustanovljenemu čebelarskemu

društvu do danes že blizo 600 članov, kar znači za tako mlado društvo izredno veliko. In kadar bodo čebelarji izprevideli razloček med racijonalnim čebelarstvom — katero razširjati je glavni namen — in med sedanjim načinom, potem jih bo kmalu 1000 in več članov, zlasti kadar se bodo začeli kazati uspehi skupnega razpečavanja čebelarskega blaga po primerni ceni, k'o bodo čebelarji uvideli, da delajo tudi zase in ne samo v prid medarjem in prekupcem.

Ali se pa bo racijonalno čebelarstvo med ljudstvom razširilo ali ne, to je odvisno v prvi vrsti od učiteljev, ki žive med narodom. Njih moralčna dolžnost je, ljudstvu do večje blaginje pomagati, kjer jim je mogoče, saj to ljudstvo bo hvaležno in jim ne bo z nevoljo delilo četudi še izdatnejše povišanih plač, dobro vedoč, da so mu učitelji za Bogom največji dobrotniki.

Kako pa naj dela učitelj za povzdigo čebeloreje? Odgovor na to je prav kratek: Čebelarji naj sam racijonalno! Ako čebelarji učitelj vzorno v smislu naprednega čebelarstva, bo takoj našel posnemovavcev. Seveda je naš čebelar skrajno konservativen in ne opusti prej žvepla, dokler ga popolnoma ne prepričaš, kako škodo si napravlja s tem, da pri trganju mori čebele z žveplom enako kot bi hotel kdo kravo ubiti, da ji odvzame mleko, ali posekati drevo, da mu obere sad. Kadar pa uvidi, kako lahko pripravno in z boljšim uspehom se čebelarji po načinu, kot čebelarji n. pr. ti, potem ne izostane, če je le malo vreme, nobeno nedeljo ter hodi k tebi po svet, kako storiti to, kako ono, da bo bolj prav. Pa ne samo eden — kakor bi se zmenili: pride jih vedno več in k deseti maši hodijo že ob sedmih, da čim več izvlečejo iz tebe, ko sede pri tujih čebelah, čakajoč, da „skupaj“ pozvoni. In človek potem sam ne ve, kdaj je pripomogel k temu, da je postalo v dotičnem kraju toliko novih čebelarjev in iz Savlov toliko Pavlov, ki med sabo tekmujejo, kdo bo imel bolj pravilno izdelane in lepše poslikane panje pa tudi bolj čebelne in močnejše.

Da je na Češkem, v Nemčiji in posebno v Belgiji čebelarstvo tako razvito, imajo največjo zaslugo učitelji, katerih je samo na češkem pri nekem osrednjem čebelarskem društvu izmed 4000 članov nad 800. Predsedniki podružnic omenjenega osrednjega čebelarskega društva so skoraj brez izjeme samo učitelji, ki teoretično in v svojih vzornih čebelnjakih tudi praktično predavajo o racijonalnem čebelarstvu. Tako naj bo v prihodnje tudi pri nas; imeli bomo enake uspehe kot jih imajo na Češkem in drugod, pa lahko še boljše, ker naša lega je mileja in vrhutega imamo še tako izborna čebelna plemena, da slovi po vsej Evropi. Z novim letom, ko visoko ministrstvo potrdi nova društvena pravila, se bodo osnovala tudi pri nas, na Spod. Štajarskem in Koroškem ter na Primorskem podružnice osrednjega „Slovenskega čebelarskega društva“. In kdo naj bi bili tem podružnicam predsedniki, če ne v prvi vrsti učitelji, ki se ne boje dela? Pa bo kdo dejal: Kako vendar naj bom predsednik čebelarske podružnice, ko sem že vse pozabil, kar sem se nekoč na pripravnici o čebeloreji učil? Ej, dragi tovariš, to si lahko pozabil, saj si gotovo tudi že večino raznih pravil in dokazov pozabil, ki si jih pač bolje znal kot osnovne resnice čebelarstva. Zahtevati vendar ne more nihče, da postane že v pripravnici, kjer se ima toliko različnih predmetov učiti, mojster v čebeloreji; naj bode zadovoljen, da dobi vsaj podlago, na kateri se potem v življenju s pomočjo dobrih čebelarskih knjig in s

poskušnjam sam popolni. Da se pa tudi to zgodi, mora imeti človek ljubezen do stvari in trdno voljo. To res ni malenkost, če se postavlja brhek, mlad učitelj v strašno nevarnost, da ga piči čebela in da zavoljo tega nekoliko oteče. Ravno to je navadno glavni vzrok, da se tako redke učitelje poprime čebelarstva, te poezije kmetijstva, kot jo imenuje sloveči Ehrenfels. Vendar ko bi taki mladi učitelji vedeli, koliko prijetni ur in dni pa tudi dobička žrtvujejo svojemu samoljublju s tem, da se radi nekaterih, sicer obligatnih pikov, ne lotijo čebeloreje, bi gotovo premagali to svojo slabost ter si takoj prvo pomlad ali pa že prvo jesen pri nastopu v svojo službo preskrbeli par panjev, katere bi imeli v začetku pri najbližnjem čebelarju, pozneje pa, ko se jim pomnože, pa bi si napravili svoj lastni čebelnjak. Glede pika naj jim bo povedano, da samo začetnik oteče, pri vsakem naslednjem piku pa je otekline manjša, in naposled se kri tega zdravega strupa tako navadi, da pičeno mesto čisto nič več ne oteče, in najsi se je čebeli zljubilo pičiti kamorkoli. Naj bo vsakdo prepričan, da je čebelni pik človeku v prid, zakaj nisem še naletel na pravega čebelarja, ki bi tožil o revmatizmu, podagri ali putiki, ali kako se že vse bolezni te baže imenujejo, in vsakemu, kdor se želi postarati, mu resno svetujem, naj se poprime čebeloreje.

Razen tega glavnega vzroka, namreč strahu pred pikom in njegovim prvim nasledkom, so še drugi vzroki, da postane tako malo učiteljev čebelarjev. Največkrat človek sam sebi premalo zaupa in meni, da nikakor ne more pričeti čebelariti, ker mu še toliko teorije manjka in še veliko več prakse. Pa to pride vse polagoma; da le prvi roj ogrebe, da le enkrat sliši matico peti, pa mu bo za vse življenje narejeno; opustiti ne bo mogel čebel nikdar več. Zanimanje se bo samo ob sebi množilo, in s pomočjo dobrih knjig n. pr. Immenleken — Imkerlust (Gerstung, Ossmannstedt, Thür.) ali Bienenzucht (Witzgall-Felgentreu, Stuttgart Eug. Ulmer), ki je nekak vademecum vsega potrebnega — in na podlagi lastnega opazovanja se bo razvil v takega čebelarja, da bodo imeli sosedni čebelarji respekt pred njim. A čebelar ne sme nikoli misliti, četudi že dolgo čebelari in prebira še toliko dobrih čebelarskih knjig, da naposled vse zna. O ne, četudi veliko ve in zna svoje čebele racijonalno oskrbovati, jih umno množiti in s pridelki prav ravnati, vendar je v čebelnem življenju še toliko nerešenih problemov, da si bodo čebelarji še morebiti veliko, veliko let belili glave, preden jih bodo rešili. In taka raziskavanja, s katerimi se pečajo najbolj sloveči čebelarji raznih narodov, zanimajo vsakega naprednega čebelarja, zlasti pa še čebelarja-učitelja, ki je zmožen razsoditi marsikatero razmotrivanje več ali manj učenih apistov.

Še tretji vzrok, da je med učitelji malo čebelarjev, je ta, da ima začetnik tako majhno plačo. Vendar kakor bi navedena prva dva vzroka ne smela biti nikaka vzroka, tako bi se ne smel tudi glede tega nihče izgovarjati, da nima toliko, da bi kupil panj čebel. O, ima, ima in lažje da takrat, ko še ne pozna potreb, za panj par goldinarjev, kot bi jih dal pozneje, ko ima goldinar le še 1 K vrednosti, in to je po mnenju mojega očeta takrat, ko se človek oženi. S tem pa ne mislim mlajšim gospodom tovarišem odsvetovati, si poiskati družic, kaj še, samo trdim, da se tudi pri majhni plači lahko odtrga za par plemenjakov, ki se v par letih tako pomnože, da so čebele kmalu 50 ali 100 gld. vredne in po tem vedno več.

Tudi mi je kak kolega na vprašanje, zakaj ne čebelari, odgovoril, da zato ne, ker kraj, v katerem biva, za čebelarstvo ni ugoden. Je že res, da niso za čebelarstvo vsi kraji taki, ko n. pr. Šmartno pod Šmarno goro, vendar povsod je nekaj paše. Nihče menda ne bo trdil, da je Kolovrat, kjer sem služboval štiri leta, za to stroko ugoden, vendar sem pričebelaril tam celo do 47 panjev in sem v enem samem letu prodal 332 funtov medu, pa sem ga imel še dovolj za pitanje. Pozabil pa tudi nisem sosednjega tovariša, da bi mu ne nesel „kolin“, seveda medenih, sam se pa tudi nisem zapustil, saj med je dober in zdrav! In sta morebiti Dobrava pri Kropi in Vače za čebelarstvo ugodni? Iz izkušnje lahko rečem, da nič posebno, zlasti za to ne, ker v obeh krajih ni jesenske paše, pa sem imel vendar povsod povoljne uspehe. Seveda je treba tudi nekoliko znati, a ne coprnije, temveč samo racijonalno, umno čebelariti, česar se res ni težko naučiti.

Zakaj torej naši učitelji ne čebelarijo? Zato, ker se boje čebel, ali si domišljujejo, da niso zmožni, ali se jim zdi škoda par goldinarjev dati za plemenjak, ali pa mislijo, da v njih službenem kraju ni kaplje medu. Morebiti bi se kmalu še kdo izgovarjal, da nima časa, češ on bo v šoli, roj mu bo pa med tem pobrisal v hosto. Le takih izgovorov ne, kakor da bi v celi fari ne bilo starega možička, ki ti za skledico juhe prežedi ves božji dan pri čebelnjaku, in če mu daš še za vsak roj kak groš, ti bo pazil še v slabem vremenu na čebelnjak, kot bi imel v panju same cekine. Kdor ima torej toliko ničevih izgovorov, je bolje, da kar rajši odkritosrčno pripozna, da se mu ne ljubi, in bo mir besedi. Samo to še rečem, da se mora učitelju na deželi vse dobro ljubiti, saj je rekel naš nekdanji, sedaj rajni profesor slavnega spomina, g. Anton Nedvėd: „Der Lehrer muss ein Universalgenie sein“.

Poprimite se torej, štovani gospodje tovariši, z vsa ljubeznijo racijonalne čebeloreje, za katero je vsa ljubljanska okolica jako ugodna, in koristili bodete v gmotnem oziru sebi, z zgleodom pa tudi drugim. Da čebelarija v resnici prinaša lepe dohodke, povprašajte g. tovariša Hinka Likarja v Grahovem ali g. Jegliča v Dovjem, povedala vam bodeta, koliko sta pričebelarila; poslednji vam bode trdil, da ni imel tako slabe čebelarske letine, da bi mu muhe ne dale vsaj — pujska. Tudi jaz bi vam mogel do krajcarja izkazati svoje dohodke pri čebelarstvu in lahko bi vsakega prepričal, da sem že marsikatero respektable vsote iztržil. Je še nekaj gospodov tovarišev, ki so se prepričali, da muha da kruha, čeprav pravi pregovor, da muha ne da kruha. Ta pregovor velja pa samo za one čebelarje, ki ne znajo čebelariti, a ne za nas napredne učitelje-čebelarje.

Prihodnje leto se hočemo pomeniti — če Bog da — o etičnih momentih čebelarstva, ki vplivajo na učitelja in kako se ta vpliv pojavi tudi pri vzgoji šolske mladine.

Končno se usojam naprositi slavno konferencijo, naj stavi le-ta na visoki c. kr. deželni šolski svet naslednjo resolucijo:

„Visoki c. kr. deželni šolski svet naj blagoizvoli vsem vodstvom ljudskih šol na Kranjskem priporočiti strokovni list „Slov. Čebelar“, katerega izdaja „Slov. čeb. društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko“ s sedežem v Ljubljani.

Olajšave.

Spisal M. Poklukar.

XI.

Prvo in brezpogojno svojstvo učiteljstva k olajšanju njegovega poklica je in ostane popolna zmožnost njegova za učiteljsko poslovanje. Treba mu je zdravega, krepkega telesa brez znatnih ustrojnih pogrškov; čilega duha, da more prenašati šesturne duševne napore; to oboje mora imeti od narave, a njemu ostaja še veliko mikanja in likanja, preden bode toliko olikan, da mu dovoli zakon kot učitelju prestop šolskega praga. Ne samo tistih predmetov se mu je učiti, ki ugajajo njegovemu razumu, temveč vseh si mora prilastiti do zrelostne višine; vendar mu to še ne zadostuje za lahki in dobri pouk; privadi naj se, da bode znal jasno razložiti svoje misli, kar je tolika vrednost kakor osebno znanje. Sedaj se mu je še dobro izvežbati, da vedno pogodi višino otroškega znanja, da prilagodi učenje mladinski duši, to je, da niso njegove razprave otrokom preznane, ne preučene; v prvem in v drugem slučaju pouk ni mičen, uspeh je ničeven. Zato naj že vajenec v učiteljišču gleda, da se izuči korenito vse predpisane tvarine, ker mu za učenje ne bo ostajalo pozneje časa, temveč prišle bodo druge zahteve. Poleg jedrnatega znanja naj se sleharni učitelj vadi govornišva, to mu čutno lajša pouk ter šestokrat hladi znojno čelo v različnih družbah, kjer je treba nepripravljen nastopiti in govoriti; tam ječati, pokajšlevati, oči obračati, po mizi tapati i. t. d. je nepriстойno učitelju, kateri bi moral biti zmožen, da se nepripravljen dvigne ter se v petih, šestih govorih zahvaljuje ali nazdravlja. Dober učitelj mora govore kar „stresati iz rokava“! Da se pa naučiš tega, prijatelj mladi, tam v beli Ljubljani, moraš pričeti z vajami že v učiteljišču; ondi imaš priložnosti, kakršnih ne dobiš več. Tam so porotne obravnave, kjer bijeta dva ali trije najboljši pravniki vroč duševen boj, da iverje v podobi zagovorov in obtožb kar frči po dvorani. Poslušaj zvezo stavkov in govorov; pazi na naglas; glej na glavo, oči, trup, roke in noge govornikove; posnemaj ga doma in vadi se njegove ročnosti! Imaš ondi deželno in mestno zbornico z odličnimi govorniki; udeležuj se vseh sej, kadar ne poslušaj predavanjskih govorov v šoli; zakaj tu bodeš zajemal iz neusahljivega studenca čisto vodico, katera ti bode mnogo in mnogokrat hladila soparno ozračje. Ako imaš denar in čas, obiskuj gledališče, katero bodeš silno pogrešal na deželi in žal ti bode za vsako predstavo, katere nisi videl. Ako si se učiteljiščnik tako vežbal v govorništvu, potem se ne boj po maturi nastopa službe. Prebiraj pa še pridno knjižnične knjige o slovečih govornikih ter beri v časnikih vse znamenitnejše ogovore in pozdrave in — delo je dovršeno, postal si izvežban govornik, da sam ne veš kdaj. Govorništvu pripada glavnim strokam učiteljskim, in govornišva moraš biti strokovno izurjen, ker dobrega učitelja, kateri ni spreten govornik, si misliti ne moremo in ga tudi ni. Doba, v kateri je menih Luther približno trdil o važnosti petja v ljudskem učiteljstvu, je daleč za nami, in smelo trdimo, da se ne povrne nikoli več; takrat pa so hoteli iz šole narediti nekako pripravnico za korno petje, katero je vabilo ljudi k prestopu v dotično cerkev in verstvo. Petje je že lep predmet v ljudski šoli, ali prvo je branje, računstvo, realije ter pisanje; zakaj v moderni šoli se petje gotovo mnogokrat sliši in skrbno neguje, a pripomniti

je, da je to za dobro polovico otrok, ki so brez posluha, prazno delo in izgubljen čas.

Korenito znanje in kipeče govorništvu pa še nista docela dovršen most, po katerem bi prihajali dobri učitelji z lahka v deželo. K olajšanju svoje službe se nam je treba skrbno pripravljati iz spisja. Koliko referatov nam bo izdelati, popisov izgotoviti, poročil sestaviti, prošenj spisati, kdo nam bode to povedal? Pač pomilovanja vredno bi bilo, ako bi se dobil učitelj ali učiteljica in bi za tako navadno reč rekla: „Prosim, naredite mi; sama ne znam.“ Kaj takega se pri učiteljstvu kar slišati ne sme; kako bi poučevali učence v sedmem razredu, za katerega je izprašano vse mlajše učiteljstvo, ako nam take vsakdanjosti ne bi šle gladko izpod rok?

Kdor je pevec, naj se v petju dobro izuri, zakaj lepo zapeta pesem nam pridobi hipoma srca vseh poslušavcev, in poznamo jih, kateri si s samim petjem služijo boljši kruh kakor ženijalni talenti iz matematike, realij in filologije. Čudno pa resnično! Današnji svet ni za trpljenje, le da lahko, prijetno vživa, dokler gre; prav po dunajsko!

Marljivo se nam je posluževati izobraževalnih tečajev; omenimo pa, da naj dežela pošilja le take prosivce, kateri imajo že nekaj znanja in resnično voljo do učenja ter namen deželi koristiti in ta strošek povrniti s poukom in ne, da si dotičnik pridobi nekak nimbus, kateri mu pomaga hitro splezati više; cela stvar potem zaspi, dežela je ob denar, časih ob precejšnjo svoto. Ako ni prosivec vnet za predmet, naj se ne sili, pusti naj sprejem spretnejšim kolegom, kateri se bodo z veseljem reči poprijeli in tudi delovali. Rokotvorne, risarske in kmetijske izobraževalne tečaje pohajajmo drage volje; poslušajmo po možnosti vsa znanstvena predavanja gospodov profesorjev in inženirjev, ker tu se bomo naučili korenitosti, katera vsekdar olajšuje obstanek. Ako hočemo strokovno ter temeljito izobrazbo doseči, moramo poznati svet, za katerega učimo in pripravljamo mladino. V to svrhu je potrebna in izborna reč potovanje, če nam ni predrago, cenejši je časnik, knjižnica pa je skoraj zastoj — poslužujmo se je pridno! Kar nam bode še manjkalo, to nam bodo dodali razni shodi, katere pohajajmo, a ne zato, da bi se navzeli napačnih nazorov, temveč da spoznamo težnje raznih strank in struj ter slišimo govornike, kateri so pogosto navadni ljudje, a sila odločni in govora še dosti zmožni.

Učiteljstvo ne sme živeti z zavezanimi očmi. Kako mu bode potem mogoče krmiti barko, obloženo s človeško bodočnostjo mimo ostrih sten in skalnih obali, da se ne poškoduje?

Urino se torej v strokovni in temeljiti izobrazbi! Njena dovršenost nas osvobodi vsake odvisnosti, katera bi bila tudi v najmanjši lastnosti sramotna in kvarna za naš častiti stan, ki nesebično spleta sklepni venec človeški popolnosti.

Jezikov nauk v prvem šolskem letu.

(Jakob Dimnik.)

10. vaja.

C — C.

Cerkev.

Cerkev je veliko in lepo poslopje ter ima eden ali tudi dva visoka zvonika. V zvoniku so zvonovi. V cerkvi je oltar, prižnica, izpovednice, krstni kamen, kor in klopi. Pri oltarju berejo mašnik sv. mašo, na pri-

žnici nam pripovedujejo o ljubem Bogu; v izpovednici izpovedujejo; pri krstnem kamenu smo bili krščeni. Na koru zabučé pri sv. maši orgle ter zapoje pevci. Cerkev je hiša Božja. Kadar smo v cerkvi, se pogovarjamo z Bogom. Le radi hodite v cerkev, pobožno molite in se lepo vedite v njej.

Pridi k maši, o kristjan,
če le moreš — vsaki dan.

Dvanajstletni Jezus v templju.

Ko je bil Jezus 12 let star, vzamejo ga njegovi starši seboj v Jeruzalem na velikonočni praznik. V tem mestu je bil lep in velik tempelj ali cerkev. Veliko je bilo Jezusovo veselje, ko stopi prvokrat v prekrasni tempelj. Ko minejo prazniki, vrnejo se starši domov, Jezus pa ostane v Jeruzalemu, in starši tega niso vedeli. Mislili so, da je pri tovaršiji, in so šli brez skrbi dan hoda od Jeruzalema. Zvečer ga iščejo povsod, a ne najdejo ga. V velikih skrbah se vrnejo v Jeruzalem in ga iščejo. Tretji dan šele ga najdejo v templju. Sredi med učeniki je sedel, poslušal jih in popraševal ter jim tako modro odgovarjal, da so se njegovi umnosti čudili vsi, kateri so ga slišali. Starši se silno obveselé, ko ga ugledajo. Njegova mati Marija mu reče: „Moj sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te iskala z žalostjo!“ Jezus kratko in prijazno odgovori: „Kaj je, da sta me iskala? Nista li vedela, da moram biti v hiši svojega Očeta?“ Potem se vrne v Nazaret s svojimi starši. Pokoren jim je bil in rasel je kakor v letih, tako v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.

Posnemajte Jezusa in radi hodite v cerkev!

Pobožna mati in njena sinova.

Nekega velikega praznika reče plemenita gospa svojima sinovoma: „Oh, ko bi pač danes tudi jaz mogla iti v cerkev, da bi tam s pobožniki k Bogu molila. A zame je predaleč hoditi peš v mesto, ker sem že tako stara, in naša kočija mi zdaj nič ne pomaga, ko smo konje prodali zaradi slabih časov.“

Njena sinova pa koj privlečeta kočijo ter se ponudita materi, da jo hočeta v kočiji v cerkev peljati, dasiravno je bila cerkev precej daleč. Mati res sede v kočijo, in plemenita mladeniča vlečeta kočijo.

Vse ljudstvo je bilo živo ganjeno, videvši toliko pobožnost matere in ljubezen njenih sinov. Od mestnih vrat do cerkve jim je nastiljalo pot s cvetjem in zelenim listjem ter radostno klicalo: „Blagor srečni materi in njenima plemenitima sinovoma!“

Ta dva sinova sta se ravnala po četrthi Božji zapovedi, ki se glasi: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da se ti bo dobro godilo na zemlji!“

Ljubila sta pa tudi Boga, zakaj vedela sta, da:

Največja čednost na svetu je ta,
ljubiti starše in Boga.

Pred Bogom.

(Memoriranje ali petje.)

Pred Bogom pokleknimo,
povzdignimo srce;
v nebesa zdaj pošljimo
vse misli in želje.
Ta dar presvete maše
sprejmi od nas, o Bog;
naj zbríše grehe naše
in var'je nas nadlog.

Iskanje glasu itd. — kakor v prejšnjih vajah.

Uganka.

Kdo pride prvi v cerkev?

11. vaja.

Č — Č.

Črešnja.

Črešnja je drevo. Raste na vrtu in rodi dober sad; zato je vrtno ali sadno drevo. Ima lepo, belo cvetje. Kadar cvetje odpade, prikažejo se črešnje. Najprvo so zelene, potem rdeče. Prav sladke so in okusne. Gotovo jih zelo radi jeste.

Črešnjam podobne so volčje jagode, katere so strupene. Te pa ne rastejo na drevesih, ampak nizko pri tleh. Ne jejte črešenj, katerih ne poznate.

Strupene jagode.

Janezek najde v hosti grmič z lepimi jagodami. To so lepe črešnje, misli si. Utrga jagodo in jo pozoblje. Ker se mu je sladka in dobra zdela, jih pozoblje še več. Pa kmalu čuti, da mu ni dobro. Začne se mu v glavi vrteti, oči so mu nekako temne, da prav ne vidi in ves je omamljen.

To namreč niso bile črešnje, ampak strupene jagode. Komaj je prilezel domov. Doma odkritosrčno pove, kje je bil in kaj je storil. Urno mu dadó toliko mlačnega mleka in siratke piti, da je hudo bljuval; glavo pa mu zmivajo z mrzlo vodo. Komaj je tedaj še smrti ušel; le počasi je zopet ozdravel.

Nikar ne jejte jagod, katerih ne poznate. Nedolžno se vam smejó zapeljivi sadki, utegnili bi pa prijeli celo za volčjo ali strupeno črešnjo. Slabo bi se vam izplačala sladkosnednost, morda bi celó umrli. Prepričali bi se, da:

Kdor naukov ne spoštuje,
zdravje svoje zametuje.

Uganka.

Je belo ko sneg, zeleno ko detelja,
rdeče kot kri, otrokom diši.

Iskanje glasu itd. — kakor pri prejšnjih vajah.

12. vaja.

Ž — Z.

Zvon.

Zvon visi v zvoniku. Zvon je iz bronu. V sredi ima kembelj. Zvon zvoni. Zvon vas zjutraj pokliče, da morate vstati, moliti in iti v šolo. Opoldne vas opominja zopet, da je čas molitve in kosila. Zvečer kliče vam zopet: „Molite in zaspite!“ V nedeljo in ob praznikih naznanja vam, da je gospodov dan ter vas kliče v cekev. Ako v mestu ali vasi kaka nevarnost preti, ako gori ali preti povodenj, toča, oglašá se zopet zvon. Ko pa umremo, nam zopet zvoní ter nas spremi do groba.

Močni Janez.

Bila je nekdaž močna žena, katera je imela sina, ki so ga imenovali, akoravno je bil šele sedem let star, močni Janezek. „Mi smo revni ljudje“, pravi mu mati nekdaž, „zato glej in poišči si kako službo. Poprej pa pojdi v gozd in prinesi precēj drv, da bom videla, ako si že dovolj močan, da te pošljem v tujino.“

Janezek je zelo žalosten ter prinese le malo butaro drv domov. Zato ostane doma še sedem let. Čez sedem let ga zopet mati pošlje v gozd. Sedaj je pa bilo drugače. Smreke je izdiral, kot bi bile bilke, ter nosil domov, kot bi bile žveplenke.

Mati ima sedaj dovolj kuriva za več let in Janez se poda v tujino. Vstopi v službo k skopemu kmetu ter ne zahteva za letno plačilo nič drugega, kot da sme kmetu ob letu eno zaušnico dati. Kmet ga pošlje drugi dan v gozd, da naj zvozi posekani les domov. Ker pa konjema preveč naloži, ne moreta se z mesta premakniti. Jezen izpreže Janez konje, jih vrže k drvam na voz ter privleče vse skupaj kot veter domov. Ko kmet to vidi, se prestraši ter z grozo misli na obljubljeni zaušnico. Ne reče vendar nič, ampak se vsede z vso družino h kosilu. Tu se gospodar prepriča, da Janez potrebuje več, kot vsa druga družina skupaj. Prepriča se, da mu Janez pojé v enem letu hišo in kmetijo.

Premišljuje, kako bi se ga iznebil. Slednjič mu reče: „Moji ženi je padel pred par dnevi prstan v vodnjak. Splezaj doli in poišči ga.“ Janez uboga. Komaj pa je bil doli, vržeta kmet in hlapec debele kamene nanj.

„Stran s kokošmi zgoraj“, vpije Janez, „one brskajo pesek v vodnjak.“ Sedaj vzame kmet s hlapci v kapelici zvon ter ga vrže v vodnjak. Ta naj pokrije Janeza. „Kako čedna kapica za mene!“ sliši se iz globine. Sedaj jim ne ostane nič drugega kot mlinski kamen. Vržejo torej tudi mlinski kamen nanj. „Stojte!“ vpije Janez, „sedaj imam prstan, pojdite mi z luči, jaz pridem!“ Z zvoncem na glavi in z mlinskim kamenom na roki se prikaže Janez.

Kmet se zopet z grozo spomni na zaušnico, katero bo od Janeza ob letu dobil. Podari torej veliko denarja Janezu in ga odpusti.

Močni Janez je potoval še več let po svetu ter si s svojo močjo pridobil veliko bogastvo. Slednjič se poda k svoji materi ter živi ž njo veliko let v zadovoljnosti.

Janez je bil vedno svoji materi pokoren. Bog mu je dal zaradi tega veliko telesno moč. Ker je bil ubog, moral si je po svetu svoj kruh služiti. Bog ga je obvaroval vseh nesreč. Vrnil se je domov zdrav, vesel in bogat. Prepričal se je, kako resničen je rek:

Le delaven in priden bod',
zakladov našel boš povsod!

Memoriranje. (Petje.)

Zvonček.

(Glej Slavček II. stran 3.)

Ob zori zvonček poje:
bim bom bim bom bim bom,
molitve molim svoje,
na delo hitel bom.

Zvoni „Mariji ave!“:
bim bom bim bom bim bom,
minile so težave,
spočil se jaz tud' bom.

Ob osmih v cerkev vabi:
bim bom bim bom bim bom,
opoldne pa ne zabi
vabiti me na dom.

Preglasno poje časi:
bim bom bim bom bim bom,
veselje se nam glasi,
tud' jaz vesel naj bom.

Le kadar mrtvim klenka:
bim bom bim bom bim bom,
takrat je pesem grenka,
pa kliče v večni dom.

Zvonček.

Potnik hodi po stezici,
po domovju hrepeni;
zvonček poje na gorici,
čuj! večernico zvoni.

*

In popotnik se odkrije
in poslušaj mili glas:
„Zvonček ljubi, zvonček dragi!
Ti k pokoju vabiš nas.

*

Sladko spite! vsem zapoješ,
skrb težave odpodiš:
kdaj li, zvonček, tudi srcu
mojemu mir zazvoniš?“

Zvon na poti.

Otrok je bil, ki nikdar ni
v nedeljo hodil k maši.
In kadar zval je zvon ljudi,
tedaj je bil na paši.

Ne klenka, klenka v linah zvon,
plašili pač so mati!
A strah in groza! — zadaj on
čez njive kolovratí.

Dé mati mu: „Pozivlje zvon
v cerkveni hram glasno te,
in če ne greš, naenkrat on
prišel bo jezen pó-te.“

Otrok od straha samega
ihtéč kot v sanjah bega,
da hudi zvon ne vzame ga
in da ne skrije v sé ga.

Na tó otrok: „Kako le bi
prikimal zvon po mene?“
In že, kot šel iz šole bi,
na trate gre zeléne.

Čez polja trate in stezè
čez hrib in cesto belo
hiti, beži, kot veter gré,
v cerkveni hram, v kapelo.

In kadar na gospodov dan
zvon zopet se razléga,
tedaj ne čaka, da čez plan
prišel bi spet po njéga.

Po Goetheju — A. Funtek.

Iskanje glasu itd. — kakor pri prejšnjih vajah.

Solski zvonec.

(Glej Slavček I. stran 5.)

Zvon iz line.

(Glej Slavček I. stran 5 in 6!)

Zvonikarjeva pesem.

(Glej Slavček II. stran 21.)

(Dalje prih.)

Vestnik.

Žalostna obletnica. V nedeljo, dne 10. t. m., je preteklo prvo leto po nesrečni smrti preblage cesarice Elizabete. Po celi Avstriji so se brale maše-zadušnice za prerano umrlo cesarico in na javnih poslopjih so bile razobešene črne zastave.

Učiteljski konvikt: Gospod Mihael Vrbič nabral v Sodražici 1-60 gld.; gđč. Ivanka Mikuževa 3-70 gld.

Častna člana „Zaveze“. XI. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ je imenovala enoglasno in z velikim navdušenjem ljubljanskega župana, blagorodnega gospoda Ivana Hribarja, in deželnega odbornika, blagorodnega gospoda dr. Ivana Tavčarja, zaradi zaslug, ki sta si jih pridobila za slovensko učiteljstvo in šolstvo svojim častnim članom. — Prav tako! Javno pokažimo

spoštovanje in čast svojim prijateljem! Novima častnima članoma od srca častitamo na tem zasluženem odlikovanju od strani slovenskega naprednega učiteljstva!

Od upravnega sodišča. V Krškem sta ljudska in meščanska šola, ki sodita po obstoječih šolskih zakonih obe v kategorijo javnih ljudskih šol, katere so v prvi vrsti podložne in podrejene krajnemu šolskemu svetu. Radi meščanske šole krške so pa začele v novejšem času kranjske šolske gosposke dvojiti, da bi bila tudi ona enako ondotni ljudski šoli podložna krajnemu šolskemu svetu tako, da je moralo naposled naučno ministrstvo to potrditi. Zoper razsodbo ministrstva se je pritožil na upravno sodišče krški nadučitelj g. A., ki je hotel imeti kot zastopnik svoje ljudske šole pravi glas in sedež in ne samo posvetovalni glas v krajnem šolskem svetu. Upravno sodišče je 13. t. m. razpravljalo o tej zadevi in pritožbo kot neutemeljeno zavrnilo.

Enajsto stoletnico Pavla Dijakona so praznovali v Čedadu. Pavel Dijakon, ki je umrl leta 799, je bil znamenit zgodovinar: najbolj se je proslavil s svojim delom „Historia Langobardorum“. Svojo udeležbo je naznanilo okoli 100 znanstvenih društev in zavodov, med temi tudi „Matica Slovenska“.

Ročni katalog za šolsko leto 1899/1900 z imenikom slovenskih ljudskih šol in učiteljstva na Kranjskem, Sp. Štajerskem in Primorskem in z osebnim staležem kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva izide v par dneh. Katalog za 75 učencev in imenik stane 70 kr., s poštnino 75 kr. Za 100 učencev 75 kr., za 125 učencev 80 kr., za 150 učencev 85 kr. itd. Imenovano delce se je kolegom že minulo leto prikupilo, zato smo prepričani, da bode vse slovensko učiteljstvo radostno in v obilnem številu seglo po njem. Cena je tako nizka, da ne more nižja biti. Ker naročajo mnogi kolegi „Ročni katalog“ kot uradno tiskovino z drugimi šolskimi tiskovinami na račun krajnega šolskega sveta, je založnik g. Rih. Šeber odjemavcem šolskih tiskovin popustil pri „Imeniku“ 20 kr., da dobé tako odjemavci „Imenik“, ki je vezan z „Ročnim zapisnikom“ brezplačno.

Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja deklinška šola je sklenila dne 15. mal. srpana slovesno svoje tretje šolsko leto in sicer z jako povoljnimi uspehi. Po skupni zahvalni službi božji je razdelil ravnatelj gojenkam izpričevala in s primernim nagovorom odpustil tretjeletnice iz zavoda. V lepih besedah se je v imenu svojih kolegij gdč. Silva Derčeva poslovala od zavoda ter zahvalila ravnatelja in učiteljstvo za skrbno vodstvo in izobrazbo, zagotavljajoč, da se bodo vse tovarišice tega svojega izobraževališča kot prve njega gojenke vedno s hvaležnostjo in ponosom spominjale. — Zavod je štel 67 gojenk v treh letnikih, in sicer deloma iz Ljubljane, deloma sploh iz Kranjske in drugih slovenskih pokrajin. — Med njimi jih je nekaž uživalo J. Gorupove ustanove. — Obvezni učni predmeti so bili: veronauk, slovenski jezik in slovestvo, nemški jezik in slovestvo, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, risanje, vzgojeslovstvo (v II. in III. letniku), gospodinjstvo (v III. letniku), ženska ročna dela; prostovoljni pa: laščina (v dveh tečajih), petje, lepomisje, telovadba, stenografija. — Poučevalo je sve te predmete poleg treh učiteljic 12 (večinoma srednješolskih) učiteljev in eden zdravnik. — Zavod je že dokaj dobro oskrbljen z raznimi učnimi zbirkami in s precejšnjo knjižnico slovenskih, hrvaških, nemških in tudi francoskih knjig. Med darovatelji preteklega šolskega leta se morajo omeniti zlasti slavni češki potovalec dr. Emil Holub, ki je poslal šoli lepo število dragocenih prirodnin, nadalje g. Ferd. Schulz, gdč. voditeljica E. Gusl i. dr. — Ob vseh dinastičnopatrijotičnih praznikih se je udeleževal zavod skupne službe božje; tako se je tudi začelo šolsko leto in končalo vsako leto s skupno sv. mašo. Trikrat so imele gojenke skupno izpoved in sv. obhajilo.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 3275 Na petrazredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji je stalno popolniti 11. učno mesto z letno plačo 500 gl., letno aktivitetno doklado 100 gl. in pravico do šest petletnic po 50 gl.

Obeh deželnih jezikov popolnoma zmožni prositelji naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje (tudi izpričevalo učne usposobljenosti) pótém predstoječega c. kr. okrajnega šolskega sveta do 28. kimavca t. l. pri c. kr. rudniškemu ravnateljstvu.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji, dne 2. kimavca 1899.

Št. 808

o. šol. sv. Na enorazredni ljudski šoli v Banjaloki je razpisano učiteljsko in voditeljsko mesto s sistemizovanimi prejemki v stalno, oziromačasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati predpisanim pótém do 30. kimavca tu-sein.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 9. kimavca 1899.

Gospodarski program.

Naslednje tvrdke darujejo od iztržka, oziroma dobička, ki jim ga dá zaslužiti učiteljstvo, degovorjene odstotke v prid učiteljskemu konviktu. Vsakdo (vsaktera) pa blagovoli zahtevati, da se vsaka vsota, ki jo odjemavec izplača, zabeleži v prid konviktu.

- Jos. Petrič** — zaloga raznovrstnih šolskih zvezkov, peres z napisom: „Učiteljski konvikt“ in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.
- Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg** v Ljubljani, Kongresni trg.
- Miličeva tiskarna** — zaloga uradnih spisov i. t. d. — v Ljubljani, Stari trg.
- Národna tiskarna** v Ljubljani, Kongresni trg.
- Šeberjeva tiskarna** v Postojni, zaloga uradnih spisov itd.
- Gričar & Mejač**, trgovina z narejenimi oblekami za dame in gospode v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
- Fran Ksav. Souvan**, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg.
- Fran Kraigher**, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg.
- Anton Krejči**, zaloga moških in ženskih klobukov v Wolfovih ulicah v Ljubljani.
- J. Soklič**, trgovina s klobuki v Ljubljani, Pod trančo.
- Kavčič & Lilleg** — „Pri zlatorogu“ — trgovina s specerijskim blagom v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
- Jeglič & Leskovic**, trgovina s specerijskim blagom na Jurčičevem trgu v Ljubljani.
- F. P. Vidic & Comp.** Tovarna lončenih peči in glinastih izdelkov, opekarna, zaloga stavbinskega blaga v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
- Filip Fajdiga**, mizar in trgovina s pohištvom v Prešernovih ulicah št. 50 (nasproti novi pošti) v Ljubljani.
- Maks Domicelj**, zaloga moke iz mlina Vinka Majdiča po en gros cenah v plombovanih vrečah po 10, 25, 50, 85 in 100 kg. na Rimski cesti (Mundova hiša) v Ljubljani.
- Fran Šturm**, krojač na Bregu v Ljubljani.
- J. N. Potočnik**, krojač, Dunajska cesta v Ljubljani.
- B. Schmeltzer**, zaloga stolov, Šelenburgove ulice v Ljubljani.
- Ivan Bonač**, zaloga šolskih knjig, svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Banka „Slavija“ v Pragi — glavno zastopstvo za slovenske dežele v Ljubljani — vzajemno zavarovalno društvo, daje od učiteljskih zavarovanj provizijo „Zavezi slovenskih učiteljskih društev.“

Zavedno učiteljstvo prosimo, da po geslu „Svoji k svojim!“ podpira v prvi vrsti te tvrdke.

Najstarejša trgovina te vrste

v Ljubljani.

Trgovina s knjigami in papirjem

J. GIONTINI

v Ljubljani, Mestni trg št. 17

priporoča ob pričetku šolskega leta svojo veliko zalogo vseh pisalnih in risarskih potrebščin, zvezkov itd., kakor tudi šolske knjige za vse šole.

✿

Jos. Petričevi zvezki se pre-
skrbe po originalnih cenah.

Miklosizheva

Začetnica in prvo berilo

za obče ljudske šole

se dobiva po 25 kr.

v knjigotržnici Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergovi
v Ljubljani, Kongresni trg šte. 2.

☞ **POZOR!** ☜

Družbi sv. Cirila in Metoda in učiteljskemu konviktu v korist izdane

svinčnike Hardtmuthovega fabrikata

imam edino samo jaz za vse slovenske pokrajine v zalogi. Zahtevajte povsodi to zanesljivo dobro blago.

P. n. gg. učiteljem je cenik na razpolago.

Posamezni svinčniki so po 1 do 7 kr.

Na debelo veliko ceneje.

V zalogi imam tudi vse šolske knjige in razne šolske potrebščine. — Cene nizke. — Postrežba točna.

Ivan Bonač,
trgovec v Ljubljani.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigotržnica

↔ v Ljubljani ↔

ima vedno največjo zalogo vseh v naši kronovini uvedenih šolskih knjig in zemljevidov ter priporoča slavnim krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom v nakup:

Glavne oblike zemeljskega površja	2 gld. 50 kr.
Napete na platno in z luknjicami	3 " 50 "
Napete na platno in s palčicami	4 " — "
Zavojnina in frankovana pošiljatev	— " 50 "

Slovenski stenski abecednik s slikami

na 25 tablicah 2 gld. 50 kr.; na 13 močnih lepenkah z obročki za obešanje 5 gld. 75 kr.; na 25 močnih lepenkah, vsaka posebe napeta, tudi z obročki za obešanje 8 gld. 75 kr. Za vozni list in zavojnino računamo 30 kr.

Praprotnikov mali šolski besednjak

slovenskega in nemškega jezika 6. natisk. — Obsirno pomnožil in popravil Jakob Dimnik; cena vezani knjigi 1 gld.

Ženska ročna dela

za pouk na ženskih učiteljskih. — Sestavila Pavla pl. Renzenberg l. del: Kvačkanje, cena vezani knjigi 90 kr.

Moka

iz mlina
Vinka Majdiča v Kranju

se oddaje po en gros-cenah
v plombiranih vrečicah po 10 in 25 kil
v prodajalni

Maksa Domicelja

v Ljubljani, na Rimski cesti
vis-a-vis Gorupovim hišam.

☞ Dostavljanje na dom brezplačno. ☜

Plombe originalne mlinske!

Moka se oddaje tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje 3 izdelki vseh ogrskih mlinov.

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udnine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francišek Črnogoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljave naj se pošiljajo franko. — Oznaniila in poslanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., 1/3 strani 5 gld., 1/4 strani 4 gld., 1/8 strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštne še 3 gld.